

alsook hoe het langs een gootje geleide bergwater als beweegkracht dient voor een rijststamper, zeer tot genoegen van een vroolijken zoon van Dai Nippon, die met groote blijmoedigheid zijn nederigen bezem hanteert (nr 104). Met het volgende plaatje zien we ons blijkbaar op Formosa verplaatst, waar de Chineezen druk aan 't werk zijn om suiker te bereiden. Men ziet hen het suikerriet kneuzen, uitpersen en koken, en wordt daarbij onwillekeurig herinnerd aan de bloeiende suikerindustrie, nu door de Japanners op Formosa op groote schaal gedreven (nr 105).

Deel 14 (nr 106—109) geeft mooie landschappen. Wanneer men wandelt in de Hakone bergen, waar om het Ashi meer de schilderachtige bergen staan als nederige voorboden van den machtig achter hen rijzenden Fuji, dan treft het ons, hoe goed de Japansche prent schilders den geest van het landschap hebben weergegeven, en hoe lief zij het moeten hebben gehad.

Een waardig slot van de Mangwa is nr 110, uit het 15de deel, waar worstelaars zich oefenen door om zoo te zeggen met zich zelf te worstelen, en kleine jongens gymnastische

toeren doen aan een paar lange, boven den grond zwevende balken.

Nr 111—165 zijn prenten uit twaalf verschillende romans en verhalen van de beroemde romanschrijvers Bakin, Tanehiko, e.a., alle door Hokusai geïllustreerd in zwart en wit. De uitgebreidste dier werken, uit een

groot aantal deelen samengesteld, zijn de Ehon Saiyuki (nr 121—126), de Shimpensui-kogwaden (nr 144—152), en de Ehon tsuzoku sangokushi (nr 153—165). De eerste is het avontuurlijk, uit het Chineesch vertaald verhaal van Huen Tsang's beroemde, in de 7de eeuw volvoerde pelgrimsreis naar Vóór-Indië, om heilige Buddhistische teksten te halen. Ook de beide andere werken stammen uit het Chineesch, en zooals het pelgrimsverhaal rijk is aan wonderen, zoo wemelen deze, een roovers-

geschiedenis en een historische roman (de eerste spelend in China op het eind der 11de eeuw, de laatste in de tweede en derde eeuw) van wilde strijdtoneelen. Vooral de rooversgeschiedenis, met haar grappige voorvallen, viel bijzonder in den smaak bij de Japanners, die haar op allerlei manieren omwerkten en op Japan van toepassing brachten.



NR 94. WORSTELAARS. PRENT UIT DE MANGWA, DEEL II,
DOOR HOKUSAI.